

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВДЕННО-СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

м. Дніпро

25.01.2024

№54/2-р/к

Справа №54/9-20

Про порушення законодавства
про захист від недобросовісної конкуренції
та накладення штрафу

Дії товариства з обмеженою відповідальністю «Фармпостач» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]), які полягають у розміщенні з 01 січня 2020 року по 25 січня 2024 року на вивісках та зовнішніх конструкціях аптечних закладів комбінованого позначення домінуючим елементом якого є слова «БЮДЖЕТНА АПТЕКА», без уточнення (конкретизації) смислового навантаження цього елемента (при тому, що у таких закладах Товариство реалізує лікарські засоби за цінами, як вищими, так і нижчими, ніж у конкурентів, не зазначаючи про це), що є порушенням законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченим статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення суб'єктом господарювання безпосередньо невизначеному колу осіб неповних відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, що можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання.

За результатами розгляду справи № 54/9-20, адміністративною колегією Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – адміністративна колегія) такі дії товариства з обмеженою відповідальністю «Фармпостач» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) визнано недобросовісною конкуренцією, у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення суб'єктом господарювання безпосередньо невизначеному колу осіб неповних відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, що можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання, що є порушенням передбаченим статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції».

На товариство з обмеженою відповідальністю «Фармпостач» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) накладено штраф у розмірі 7500 (сім тисяч п'ятсот) гривень та зобов'язано припинити порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції у двомісячний строк з дня одержання рішення про накладання штрафу.

Адміністративна колегія розглянувши матеріали справи №54/9-20 про порушення товариством з обмеженою відповідальністю «Фармпостач» (ідентифікаційний код юридичної особи - [інформація, доступ до якої обмежено]) законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману та подання Першого відділу досліджень і розслідувань Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 22.12.2023 № 54-03/162п,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Розгляд справи № 54/9-20 (далі – Справа) за ознаками вчинення товариством з обмеженою відповідальністю «Фармпостач» (далі – ТОВ «Фармпостач», Товариство; Відповідач) порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману.
- (2) Розгляд Справи розпочато за заявою [інформація, доступ до якої обмежено] (далі - [інформація, доступ до якої обмежено]; Заявник) від 27.01.2020/вх. від 03.02.2020 №54-01/72К, у зв'язку з виявленням в оскаржених Заявником діях ТОВ «Фармпостач» ознак порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції.
- (3) Заявник вказував, що ТОВ «Фармпостач», розміщуючи у місцях здійснення роздрібної торгівлі лікарськими засобами позначення зі словами «БЮДЖЕТНА АПТЕКА», поширює інформацію, що вводить в оману.

2. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (4) До Антимонопольного комітету України надійшла заява Заявника від 27.01.2020 (вх №14-01/35-АМ від 31.01.2020) (далі - Заява) про порушення Товариством законодавства про захист від недобросовісної конкуренції), яке, на думку Заявника, полягає у розміщенні на вивісках та зовнішніх рекламних конструкціях аптечного закладу товариства з обмеженою відповідальністю «Фармпостач» позначення зі словами «БЮДЖЕТНА АПТЕКА».
- (5) Антимонопольний комітет України дорученням від 31.01.2020 №14-01/35-АМ доручив розглянути Заяву Дніпропетровському обласному територіальному відділенню Антимонопольного комітету України (далі – Дніпропетровське відділення).
- (6) Листом Дніпропетровського відділення від 14.02.2020 №54-02/340 Заяву залишено без руху, до отримання від Заявника додаткової інформації.
- (7) Заявник листом від 28.02.2020 (вх. від 11.03.2020 №54-01/411) у відповідь на вищезазначений лист надав додаткову інформацію.
- (8) Розпорядженням адміністративної колегії Дніпропетровського відділення від 25.05.2020 №54/10-рп/к розпочато розгляд справи №54/9-20, за ознаками вчинення товариством з обмеженою відповідальністю «Фармпостач» (ідентифікаційний код юридичної особи – [інформація, доступ до якої обмежено], далі – Товариство; ТОВ «Фармпостач»; Відповідач) порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом розміщення позначення зі словами «Бюджетна аптека» на вивісках та зовнішніх конструкціях аптек.
- (9) Листом Дніпропетровського відділення від 26.05.2020 №54-02/1348 розпорядження про початок розгляду справи №54/9-20 направлено на адресу Товариства, яке отримало

- його 03.06.2020, що підтверджено рекомендованим повідомленням про вручення поштового відправлення АТ «Укрпошта» №4910109618820.
- (10) Листом Дніпропетровського відділення від 25.05.2020 №54-02/1340 на адресу Заявника направлено повідомлення про результати розгляду Заяви та про початок розгляду справи №54/9-20 (отримано адресатом 02.06.2020, що підтверджено рекомендованим повідомленням про вручення поштового відправлення АТ «Укрпошта» №4900401451523).
 - (11) Згідно із підпунктом 7.5. пункту 7 Розпорядження Антимонопольного комітету України від 28.11.2019 року № 23-рп «Про реорганізацію територіальних відділень Антимонопольного комітету України» (зі змінами), з 15 червня 2020 року Дніпропетровське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України перейменоване у Південно-східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення).
 - (12) Відділенням на адресу Товариства надіслано вимогу про надання інформації від 24.03.2020 № 54-02/623, на яку Товариство листом від 15.04.2020 №01/15-04.надало відповідь.
 - (13) Відділенням надсилався лист про надання інформації від 11.06.2020 № 54-02/1543 ОБЛАСНОМУ КОМУНАЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВУ «ФАРМАЦІЯ» на який останнє, листом від 26.06.2020 №20/93/ надало відповідь.
 - (14) Відділенням надсилався лист про надання інформації від 11.06.2020 № 54-02/1543 товариству з обмеженою відповідальністю «ДНПРОФАРМА» (далі - ТОВ «ДНПРОФАРМА»), на який останнє, листом від 26.07.2020 №273, надало відповідь.
 - (15) Відділенням надсилався лист про надання інформації від 11.06.2020 № 54-02/1543 товариству з обмеженою відповідальністю «АЙ ПІ ФАРМАЦІЯ» (далі - ТОВ «АЙ ПІ ФАРМАЦІЯ»), на який останнє, листом від 26.06.2020 №20/93, надало відповідь.
 - (16) Відділенням надсилався лист про надання інформації від 11.06.2020 № 54-02/1543 товариству з обмеженою відповідальністю «Фірма «МЕД – СЕРВІС» (далі - ТОВ «Фірма «МЕД – СЕРВІС»)), на який останнє, листом від 09.07.2020 №1275, надало відповідь.
 - (17) Копія подання з попередніми висновками від 22.12.2023 № 54-03/162п у Справі надіслано Відповідачу листом від 03.01.2024 №54-02/10; повідомлення про засідання адміністративної колегії надіслано Відповідачу листом від 03.01.2024 №54-02/11 (рекомендоване повідомлення про вручення поштового відправлення № 0690029406754) та отримані ним 10.01.2024.
 - (18) На подання з попередніми висновками від 22.12.2023 № 54-03/162п у Справі від ТОВ «Фармпостач», Товариством листом від 18.01.2024 №2 (вх. Відділення №54-01/208 від 25.01.2024) надані реагування.
 - (19) Витяг з подання з попередніми висновками від 22.12.2023 № 54-03/162п у Справі надіслано Григор'єву Дмитру Олександровичу (Заявнику) листом від 03.01.2024 №54-02/12; повідомлення про засідання адміністративної колегії надіслано Заявнику листом від 03.01.2024 №54-02/13 (рекомендоване повідомлення про вручення поштового відправлення № 0690029407530) та отримані ним 04.01.2024.

3. СТОРОНИ У СПРАВІ

- (20) **Заявник** - фізична особа [інформація, доступ до якої обмежено] (мешкає за адресою: [інформація, доступ до якої обмежено]).
- (21) **Відповідач** – ТОВ «ФАРМПОСТАЧ» (ідентифікаційний код юридичної особи - [інформація, доступ до якої обмежено]), місцезнаходження юридичної особи: [інформація, доступ до якої обмежено].
- (22) Відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності ТОВ «Фармпостач», зокрема є: [інформація, доступ до якої обмежено].

- (23) Товариство здійснює господарську діяльність з роздрібною торгівлі лікарськими засобами на підставі ліцензії [інформація, доступ до якої обмежено].
- (24) ТОВ «Фармпостач», як юридична особа, що здійснює господарську діяльність, є суб'єктом господарювання у визначенні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4.1. Обставини повідомлені Заявником.

- (25) Заявником у Заяві зазначено наступне (початок цитати): *«В місті Дніпро по вулиці Шолохова, 7 розташована аптека, вона належить ТОВ «Фармпостач». На фасаді аптеки є велика, яскрава вивіска у вигляді гаманця з написом «БЮДЖЕТНА АПТЕКА». Виходячи з напису ця аптека, напевно, розрахована тільки на працівників бюджетної сфери (лікарі, вчителі) або є бюджетною установою та вивіска вказує рівень цін, адже загально відомо, що вираз «БЮДЖЕТНА» означає: «загально доступне», «не дороге», «низькі ціни»»* (кінець цитати).
- (26) Заявник, листом від 28.02.2020 (вх. №54-01/411 від 11.03.2020), додатково повідомив Відділенню, таке (початок цитати): *«У своїй Заяві я помилково зазначив адресу аптеки, що зображена на фото, які є додатком до моєї Заяви...Виходячи з цього прошу розглядати мою заяву про порушення законодавства про рекламу та правил добросовісної конкуренції аптечним закладом з вивіскою «БЮДЖЕТНА АПТЕКА» щодо аптеки за адресою м. Дніпро, вул. Донецьке шосе, 2ж»* (кінець цитати).
- (27) Заявник у Заяві наголошував, що у нього, як і у значної кількості пересічних споживачів, поняття «бюджетні аптеки» асоціюється із закладами, які «розраховані на працівників бюджетної сфери із невисоким рівнем доходу (лікарі, вчителі)», або є спеціальними бюджетними установами, що реалізують продукцію для потреб соціально незахищених верств населення за найнижчими цінами. Тому, наявність на фасаді аптечного закладу позначення зі словами «БЮДЖЕТНА АПТЕКА» Заявник сприймав як вказівку на те, що ціни на усі медичні препарати у цьому закладі є нижчими, ніж у інших («небюджетних») закладах, що і вплинуло на намір Заявника придбати товар саме в аптеці Товариства.
- (28) Пізніше Заявник дізнався, що придбані ним в аптеці Товариства медичні препарати, в інших аптечних закладах на території м. Дніпро реалізуються за нижчими цінами.
- (29) На підтвердження викладених ним обставин Заявник надав: - фотографії фасаду (зовнішніх конструкцій) аптечного закладу Товариства (Аптека 228 за адресою: м. Дніпро, вул. Донецьке шосе, 2ж), на яких розміщено позначення зі словами «БЮДЖЕТНА АПТЕКА»; - копії товарних чеків від 27.02.2020, що підтверджують факти придбання Заявником препарату Тівортін: за ціною 105,40 грн. (в Аптеці 228 ТОВ «Фармпостач») та за ціною 92,90 грн. (в аптеці ТОВ «АСНБ-4»).
- (30) Заявник: вказував, що, Товариство розмістивши позначення зі словами «БЮДЖЕТНА АПТЕКА» на фасаді аптечного закладу, ціна на лікарські засоби у якому була вищою, ніж в інших аптеках, поширило інформацію, що вводять в оману; зазначав, що такі дії є порушенням законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, визначеним статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»; просив притягнути Товариство до передбаченої законодавством відповідальності.

4.2. Обставини повідомлені Відповідачем.

- (31) На вимогу Відділення, ТОВ «Фармпостач» листом від 15.04.2020 №01/15-04 (далі - Лист), повідомило, що здійснює господарську діяльність із роздрібною реалізацією лікарських засобів на підставі ліцензії [інформація, доступ до якої обмежено] через мережу з 18 аптечних закладів розташованих у м. Дніпро та 1 аптечний заклад у м. Кривий ріг Дніпропетровської області.

- (32) Товариство також повідомило, що розпочало використання позначення зі словами: «БЮДЖЕТНА АПТЕКА» (далі - Позначення) на підставі попереднього ліцензійного договору від 17.07.2019, укладеного із ТОВ «Бюджетна аптека».
- (33) Товариство пояснило, що Позначення є торговельною маркою, право власності на яку засвідчено свідоцтвом України на знак для товарів і послуг [інформація, доступ до якої обмежено], заявник та власник - ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «БЮДЖЕТНА АПТЕКА» (ТОВ «БЮДЖЕТНА АПТЕКА», ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]).
- (34) Товариство зауважило, що словесне поєднання «БЮДЖЕТНА АПТЕКА» є складовою частиною комбінованого знаку для товарів та послуг. Знак – позначення за яким товари і послуги одних осіб відрізняються від товарів і послуг інших осіб. Об'єктом знаку може бути будь-яке позначення або будь-яка комбінація позначень. Такими позначеннями можуть бути, зокрема, слова, у тому числі власні імена, літери, цифри, зображувальні елементи, кольори та комбінації кольорів, а також будь-яка комбінація таких позначень. Сам по собі знак для товарів та послуг не є засобом донесення до споживача будь-якої іншої інформації, наприклад: щодо споживчих характеристик товару, його асортименту, ціни тощо.
- (35) За інформацією Товариства, Позначення, починаючи з 10.02.2020, розміщувалось на вивісках та зовнішніх конструкціях трьох аптечних закладів:
- Аптека 228, м. Дніпро, вул. Донецьке шосе, 2ж (**діяльність аптечного закладу припинено з 30.04.2020 на підставі наказу директора Товариства від 02.04.2020 №173/РА**);
 - Аптека № 22, м. Дніпро, вул. Плеханова, 20 (Володимира Великого, 20);
 - Аптека № 7, м. Кривий Ріг, просп. Південний, 30 (разом далі – Аптеки).

4.3.Обставини встановлені Відділенням.

- (36) Роздрібну торгівлю лікарськими засобами в територіальних межах міст Дніпро, Кривий Ріг здійснює низка суб'єктів господарювання, які конкурують як із ТОВ «Фармпостач», так і між собою. Такими суб'єктами господарювання, зокрема є: товариства з обмеженою відповідальністю: «ПОДОРОЖНИК ДНІПРО», «Медична компанія», «ІРІС», «ДІКСІ», «Аптека № 418», «ПЕРША ФАРМАЦІЯ ДНІПРА», «ТВА-ГРУПП», «ЛЕКОФАРМ», «Гранд-Фарм», «Аптека «АНЦ», «Мед-Сервіс», «Аптека Бажаємо здоров'я», «Аптека 911», «РУАН», «Фірма «МЕД – СЕРВІС», «АЙ ПІ ФАРМАЦІЯ», «ДНІПРОФАРМА»; ОБЛАСНЕ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ФАРМАЦІЯ»; значна кількість фізичних осіб – підприємців.
- (37) Згідно з інформацією з відкритих джерел, зокрема за даними розміщеними на сайті Державної служби України з лікарських засобів (<https://www.dls.gov.ua>),
- у м. Дніпро налічувалося/налічується близько **1868** аптечних закладів (аптек),
 - у м. Кривий Ріг – близько **373** аптечних закладів (аптек),
- в яких здійснюється торгівля лікарськими засобами.
- (38) ТОВ «Фармпостач», надаючи інформацію на вимогу Відділення, зазначило, що вважає своїми конкурентами на ринку роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Дніпро та Кривий Ріг наступні мережі аптечних закладів (початок цитати): «Аптека АНЦ», «Мед – Сервіс», «Аптека бажаємо здоров'я», «Аптека 911» та «РУАН» (кінець цитати).
- (39) Отже, ринки роздрібної торгівлі лікарськими засобами у територіальних межах міст Дніпро, Кривий Ріг були та є конкурентними.
- (40) Матеріалами Справи підтверджено, що ТОВ «Фармпостач» здійснює господарську діяльність із роздрібної реалізації лікарських засобів в територіальних межах міст Дніпро, Кривий Ріг через мережу аптечних закладів.
- (41) У місцях здійснення роздрібної реалізації лікарських засобів Товариство розміщує Позначення. Зокрема, Позначення розміщено на вивісках та зовнішніх конструкціях

таких аптечних закладів Товариства: Аптека № 7 (м. Кривий Ріг, просп. Південний, 30); Аптека № 22 (м. Дніпро вулиця вул. Володимира Великого, 20).

- (42) Фотокопію **Позначення**, яке Товариство розмістило на вивісках та зовнішніх конструкціях вищезазначених аптечних закладів, наведено нижче.

- (43) За відкритими даними Державного реєстру України свідоцтв на торговельні марки, Позначення є зареєстрованою торговельною маркою [інформація, доступ до якої обмежено].
- (44) Позначення є комбінацією словесних (слова: БЮДЖЕТНА АПТЕКА) та зображувальних (зображення жовтого стилізованого гаманця на тлі зеленого прямокутника) елементів. На фоні зображувальних елементів білими друкованими літерами виконано напис АПТЕКА, а під цим написом, зеленими літерами на жовтому фоні, - напис БЮДЖЕТНА.
- (45) Домінуючим елементом Позначення є слова «БЮДЖЕТНА АПТЕКА».
- (46) Розмішуючи Позначення на вивісках та зовнішніх конструкціях вищезазначених аптечних закладів (Аптек), Товариство не уточнює та не конкретизує смислового навантаження цього елемента.
- (47) Слід зауважити, що одним із вагомих конкурентних чинників для учасників таких ринках є ціна продажу лікарських засобів, оскільки споживачі, надають перевагу тій чи іншій аптечній мережі (аптечному закладу) орієнтуючись, перш за все, на цей показник.
- (48) За відкритими даними, наявними у мережі Інтернет, асортимент товару, що є предметом обороту на ринках роздрібної реалізації лікарських засобів складається з понад 10000 найменувань, 70 % з яких становлять ліки.
- (49) У багатьох випадках, лікарські засоби, що реалізується в аптечних закладах під певними торговими марками, відрізняються лікарськими формами, фасуванням, вмістом діючої речовини, мають аналоги та замінники із різними назвами та цінами.
- (50) Зазначена різноманітність ускладнює (для споживачів, які намагаються обрати пропозицію з найнижчою ціною) співставлення цін на лікарські засоби у різних аптечних закладах.
- (51) Тому, увага споживачів фокусується на рекламній та іншій інформації, що розміщується у місцях роздрібної реалізації медичних препаратів, зокрема на тій, що стосується цінової політики аптечного закладу.
- (52) Така інформація може впливати на наміри споживачів щодо придбання потрібних їм лікарських засобів у тих чи інших аптечних закладах (або мережах), а отже є фактором конкурентної боротьби.

Опитування споживачів

- (53) З метою з'ясування думки споживачів щодо сприйняття ними позначення зі словами «БЮДЖЕТНА АПТЕКА», Відділенням у період з 26.09.2023 по 02.10.2023 проведено опитування споживачів (50 осіб) в територіальних межах міст знаходження Відділення (м. Дніпро) та відділів досліджень і розслідувань Відділення (м. Запоріжжя та м. Кропивницький).
- (54) За результатами опитування з'ясовано таке.
На питання анкети: *«Як Вами сприймається (із чим асоціюється) поняття «БЮДЖЕТНА АПТЕКА» на вивісках та зовнішніх конструкціях аптечного закладу:*
- 37 споживачів відповіли сприймається, як: «Можливість придбання лікарських засобів у аптечному закладі за нижчою ціною, ніж в інших аптечних закладах»;

- 8 споживачів відповіли «Може сприйматися як аптечний заклад, у якому лікарські засоби реалізуються у рамках відповідних програм спрямованих на підтримку соціально незахищених верств населення»;
 - 5 споживачів відповіли «Не викликають ніякого сприйняття та асоціацій».
- (55) Отже, більшість споживачів (74% із числа опитаних), під час анкетування, зазначили, що позначення зі словами «БЮДЖЕТНА АПТЕКА», розміщене на вивісках та зовнішніх конструкціях аптечного закладу **може сприйматися**, як вказівка на те, що придбання лікарських засобів у цьому аптечному закладі може бути здійснене за нижчою ціною, ніж в інших аптечних закладах.
- (56) На питання анкети, *Чи може вплинути на Ваш намір щодо придбання лікарських засобів у аптечному закладі під назвою «БЮДЖЕТНА АПТЕКА» інформація «БЮДЖЕТНА», розміщена на вивісках та зовнішніх конструкціях аптечного закладу?:*
- 37 споживачів повідомили - **ТАК**,
 - 13 споживачів - **НІ**.
- (57) Отже, більшість споживачів (74% із числа опитаних), під час анкетування, зазначили, що розміщення позначення зі словами «БЮДЖЕТНА АПТЕКА», на вивісках та зовнішніх конструкціях аптечного закладу **може вплинути на їх наміри** щодо придбання лікарських засобів у цьому аптечному закладі.
- Опитування учасників ринку роздрібної торгівлі лікарськими засобами.**
- (58) З метою з'ясування думки суб'єктів господарювання що здійснюють роздрібну торгівлю лікарськими засобами - конкурентів Товариства стосовно можливості отримання неправомірних переваг у конкуренції, внаслідок розміщення на вивісках та зовнішніх конструкціях аптечних закладів позначення зі словами «БЮДЖЕТНА АПТЕКА», Відділення отримало від учасників ринку роздрібної торгівлі лікарськими засобами відповідну інформацію, яка свідчить про таке.
- (59) ОБЛАСНЕ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ФАРМАЦІЯ» у листі від 26.06.2020 №20/93/ (вхідний від 30.06.2020 №54-01/1435) повідомило (початок цитати): «розміщення інформації на вивісках та зовнішніх конструкціях аптечного закладу зі словами «Бюджетна аптека», може вводити в оману споживачів, враховуючи те, що ціни на лікарські засоби цього Товариства є вище за ціни на лікарські засоби конкурентів. Словосполучення «Бюджетна аптека», може створювати враження, що даний суб'єкт господарювання встановлює низький (бюджетний) рівень цін на лікарські засоби. На думку Товариства, розміщення інформації на вивісках та зовнішніх конструкціях аптечного закладу зі словами «Бюджетна аптека», може вплинути на наміри споживачів щодо придбання лікарських засобів у цього суб'єкта господарювання» (кінець цитат).
- (60) ТОВ «ДНПРОФАРМА» у листі від 26.07.2020 №273/ (вхідний від 27.07.2020 №54-01/138) зазначило (початок цитат): «...розміщувати на вивісках та зовнішніх конструкціях аптечного закладу інформацію зі словами «Бюджетна аптека», враховуючи те, що ціни на лікарські засоби Товариства вище конкурентів, є неправомірним. Товариство вважає, що шляхом поширення інформації, яка розміщена на вивісках та зовнішніх конструкціях аптечного закладу зі словами «Бюджетна аптека», Товариство може отримати неправомірні переваги у конкуренції поряд з іншими суб'єктами господарювання» (кінець цитат).
- (61) На думку ТОВ «АЙ ПІ ФАРМАЦІЯ» (лист від 26.06.2020 №20/93) розміщення позначень зі словами «БЮДЖЕТНА АПТЕКА» на аптечному закладі, може вводити в оману споживачів та бути неправомірним (беручи до уваги те, що ціни на лікарські засоби у закладі ТОВ «Фармпостач» є вищими ніж ціни конкурентів).
- (62) ТОВ «Фірма «МЕД – СЕРВІС» у листі від 09.07.2020 №1275 повідомило (початок цитати): «На нашу думку, суб'єкт господарювання, який розміщує на вивісках чи зовнішніх рекламних конструкціях аптечного закладу зі словами «БЮДЖЕТНА АПТЕКА», враховуючи те, що ціни у такій аптеці вище ніж у конкурентів, отримує неправомірні переваги» (кінець цитати).

- (63) Отже, на думку опитаних Відділенням учасників ринку роздрібної торгівлі лікарськими засобами, *розміщення Товариством позначення зі словами «БЮДЖЕТНА АПТЕКА», на вивісках та зовнішніх конструкціях аптечного закладу, у якому ціни на лікарські засоби є вищими, ніж у конкурентів*, може призвести до введення споживачів в оману та досягнення Товариством необґрунтованих переваг у конкуренції.
- (64) Матеріалами справи підтверджено, що в аптечних закладах Товариства, на фасаді яких розміщувалось Позначення, ціни на лікарські засоби не завжди були нижчими, ніж в аптечних закладах інших учасників ринку - конкурентів Товариства
- (65) Наприклад, відповідно до матеріалів, проведеного Відділенням опитування, станом на червень 2020 року, роздрібна ціна препарату Амиксин ІС (таблетки п/о 0,125 №10 ТДВ «ІНТЕРХІМ») в аптечних закладах Товариства становила 326 грн., при цьому, в аптечній мережі ТОВ «ФІРМА МЕД-СЕРВІС» ціна на цей препарат була нижчою та становила - 315,50 грн; препарат ГРОПИВИРИН (таблетки 500 мг. №50 ПАТ ФАРМАК) в аптечних закладах Товариства коштував - 214,60 грн., а цей же препарат в мережі ТОВ «ФІРМА МЕД-СЕРВІС» - 201,70 грн.
- (66) Водночас, Відділенням встановлено, що деякі препарати Товариство, станом на червень 2020 року, реалізовувало за цінами, що були нижчими ніж у опитаних Відділенням суб'єктів господарювання, зокрема, ціна на Римантадин – Дарниця (таблетки по 50 мг. №20 фармацевтична фірма «Дарниця») в аптечних закладах Товариства становила 30,80 грн., а у ТОВ «ДНІПРОФАРМА» ціна на цей же препарат була 37,80 грн., в аптечних закладах ТОВ «Фірма «МЕД – СЕРВІС» ціна на той же Тівортін становила 116,60 грн., при цьому у Товариства ціна на Тівортін була 105,40 грн.
- (67) Вищенаведене свідчить, що Товариство, розміщуючи на вивісках та зовнішніх конструкціях аптечних закладів Позначення, домінуючим елементом якого є слова «БЮДЖЕТНА АПТЕКА», без уточнення (конкретизації) смислового навантаження цього елемента, доводить до відома невизначеного кола осіб (потенційним споживачам) **неповні** відомості, що стосуються цінової політики аптечної установи, які впливають (можуть вплинути) на наміри споживачів щодо придбання товарів (лікарських засобів) в аптечних закладах Товариства.

5. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (68) Відповідно до частині 3 ст.10 bis Паризької конвенції поширення будь-якої інформації, що вводить в оману, є несумісним з добрими звичаями конкуренції.
- (69) За визначенням статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», «економічна конкуренція» (конкуренція) - змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку».
- (70) Стаття 1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» визначає недобросовісну конкуренцію, як будь-які дії у конкуренції, що суперечать торговим та іншим чесним звичаям у господарській діяльності.
- (71) Відповідно до статті 15¹ цього ж Закону поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання. Інформацією, що вводить в оману, є, зокрема, відомості, які: містять неповні, неточні або неправдиві дані про походження товару, виробника, продавця, спосіб виготовлення, джерела та спосіб придбання, реалізації, кількість, споживчі властивості,

якість, комплектність, придатність до застосування, стандарти, характеристики, особливості реалізації товарів, робіт, послуг, ціну і знижки на них, а також про істотні умови договору; містять неповні, неточні або неправдиві дані про фінансовий стан чи господарську діяльність суб'єкта господарювання; приписують повноваження та права, яких не мають, або відносини, в яких не перебувають; містять посилання на обсяги виробництва, придбання, продажу чи поставки товарів, виконання робіт, надання послуг, яких фактично не було на день поширення інформації.

- (72) З огляду на вищенаведені нормативні приписи, поширення особою певної інформації може кваліфікуватись, як порушення передбачене статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», тільки за умови наявності сукупності наступних кваліфікуючих ознак:
- відповідність поширюваної інформації ознакам **неточності, неправдивості, неповноти;**
 - наявність дійсних або ймовірних наслідків у вигляді **досягнення переваг у конкуренції від поширення відповідної інформації;**
 - наявність **впливу або можливості впливу на наміри споживачів** щодо придбання чи реалізації товарів (продукції, робіт, послуг) цього суб'єкта господарювання, що зашкодило або могло зашкодити діяльності конкурентів суб'єкта господарювання, який вчинив порушення;
 - **наявність причинно-наслідкового зв'язку між поширенням інформації, що вводить в оману, та наданням переваги** споживачами товарам (продукції, роботам, послугам) суб'єкта господарювання, який поширює таку інформацію, що призводить до отримання переваг у конкуренції останнім.
- (73) Як вже зазначалося, домінуючим елементом Позначення, є слова «БЮДЖЕТНА АПТЕКА».
- (74) Слід зауважити, що поняття «БЮДЖЕТНА», «БЮДЖЕТНИЙ» як характеристики товару (продукції) нормативно не визначені, є багатозначними, містять широкий спектр смислових навантажень, що зумовлює неоднозначність їх розуміння (сприйняття).
- (75) Термін «Бюджетний варіант», використовується стосовно певного товару (продукції) у разі, якщо ця продукція є недорогою, має помірну ціну, нижчу ніж ціна стандартного варіанту. При цьому, «Бюджетний варіант» продукції, як правило, відрізняється від стандартного (небюджетного) варіанту спрощеним дизайном, конструкцією, оформленням упаковки; фасуванням, відсутністю окремих складових тощо.
- (76) Отже у свідомості споживачів поняття «Бюджетна», зазвичай асоціюється із поняттями «дешева», «доступна за ціною», «недорога», «низька ціна», «загальнодоступна».
- (77) Результатами проведеного Відділенням опитування споживачів підтверджено, що позначення зі словами «Бюджетна аптека», само по собі, може сприйматися споживачами, як вказівка на місце реалізації (торгову площадку), де можна придбати медичні препарати та лікарські засоби за помірними, невисокими цінами, зокрема, нижчими ніж в усіх інших («не бюджетних») аптечних закладах.
- (78) Отримані Відділенням матеріали свідчать, що Товариство, здійснюючи роздрібну реалізацію лікарських засобів із використанням комбінованого позначення домінуючим елементом якого є слова: «БЮДЖЕТНА АПТЕКА», не розміщувало інформації, яка б уточнювала (конкретизувала) смислове навантаження цього елементу (відповідного поняття).
- (79) Внаслідок неповноти такої інформації, у споживачів, може виникати помилкове уявлення про найнижчий рівень цін в аптечному закладі, який позиціонує себе, як «Бюджетний».
- (80) Враховуючи наведене, Заявник (та інші споживачі) мали обґрунтовані підстави вважати, що в аптечних закладах Товариства, на фасаді яких розміщується Позначення, лікарські засоби реалізуються за цінами, що є нижчими ніж ціни в інших аптечних установах, які не є «бюджетними».

- (81) Як зазначалося вище, в аптечних закладах Товариства, на фасаді яких розміщувалось Позначення, ціни на лікарські засоби не завжди були нижчими, ніж в аптечних закладах інших учасників ринку - конкурентів Товариства
- (82) Конкуренція між учасниками регіональних ринків роздрібної торгівлі лікарськими засобами, полягає, зокрема, в пропозиції споживачам кращих умов придбання лікарських засобів, нижчих цін та додаткових послуг.
- (83) Інформація, що поширюється Товариством шляхом розміщення позначення зі словами «БЮДЖЕТНА АПТЕКА» у місцях роздрібної реалізації лікарських засобів є фактором, який впливає або може вплинути на наміри споживачів стосовно придбання товарів (лікарських засобів) в аптечних закладах саме цього суб'єкта господарювання (додатково стимулювати попит на продукцію, яка реалізується Товариством).
- (84) Споживач, базуючись на оманливій (неповній) інформації, може віддати перевагу лікарським засобам, що реалізуються у торговельній мережі Товариства, а добросовісні конкуренти Товариства можуть втратити своїх покупців через дезорієнтацію споживача, який внаслідок сприйняття цієї неповної інформації, помилково вважатиме, що лікарські засоби в аптечних закладах Товариства є нижчими, ніж в інших аптечних мережах.
- (85) Стимулювання зацікавленості споживачів шляхом поширення неповної інформації може надати неправомірні переваги Товариству та поставити його у більш вигідне становище порівняно з конкурентами.
- (86) Отже, використання Товариством Позначення, домінуючим елементом якого є слова: «БЮДЖЕТНА АПТЕКА», без уточнення (конкретизації) смислового навантаження цього елементу може ввести споживачів в оману та призвести до досягнення Товариством необґрунтованих переваг у конкуренції.
- (87) Таким чином, дії ТОВ «Фармпостач», які полягають у розміщенні з 01 січня 2020 року по 25 січня 2024 року на вивісках та зовнішніх конструкціях аптечних закладів комбінованого позначення домінуючим елементом якого є слова «БЮДЖЕТНА АПТЕКА», без уточнення (конкретизації) смислового навантаження цього елементу (при тому, що у таких закладах Товариство реалізує лікарські засоби за цінами, як вищими, так і нижчими, ніж у конкурентів, не зазначаючи про це) є порушенням законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченим статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення суб'єктом господарювання безпосередньо невизначеному колу осіб неповних відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, що можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання.
- (88) Станом на момент прийняття рішення у Справі, Відділенням з'ясовано, що ТОВ «Фармпостач», продовжує розміщувати на вивісках та зовнішніх конструкціях аптечних закладів, зокрема в Аптеці № 22, м. Дніпро, Позначення не уточнюючи та не конкретизуючи при цьому смислового навантаження його домінуючого елемента (слова «БЮДЖЕТНА АПТЕКА», що підтверджується Актом від 21.12.2023, складеним працівниками Відділення.
- (89) Фото Позначення на фасаді Аптеки № 22 Товариства у м. Дніпро наведено нижче

- (90) Отже, поширення Товариством, у вищезазначений спосіб, інформації що вводить в оману не припинено, та триває з 01 січня 2020 року по 25 січня 2024 року.
- (91) У Відділення відсутня інформація про використання Товариством Позначення у іншій спосіб, ніж розміщення на вивісках та зовнішніх конструкціях Аптек.

6. ПОЯСНЕННЯ ВІДПОВІДАЧА

- (92) Товариством листом від 18.01.2024 №2 (вх. Відділення №54-01/208 від 25.01.2024) на подання з попередніми висновками у Справі надані відповідні реагування та повідомлено Відділення про те, що (початок цитат): «При прийнятті рішення по справі №54/9-2, ТОВ «Фармпостач» просить звернути увагу Відділення на те, що заявник по справі [інформація, доступ до якої обмежено], звертаючись до Антимонопольного комітету України із заявою про порушення Товариством законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, в якості доказу того, що в аптечному закладі Товариства ціни дорожчі ніж в інших аптеках, надав копії товарних чеків від 27.02.2020, що підтверджують факти придбання заявником препарату «Тівортін». Однак, у вказаному в заяві аптечному закладі окрім «Тівортіну» реалізуються сотні інших лікарських засобів, товарів медичного призначення тощо, серед яких є і такі товарні позиції, ціна на які у Товариства є нижчою ніж в інших аптечних мережах, але цей факт з невідомих Товариству причин залишено заявником поза увагою.

Беручи до уваги даний випадок сприйняття цього позначення («БЮДЖЕТНА АПТЕКА»), як такого, що вказує на найнижчий рівень цін, в подальшому Товариство планує використовувати позначення у спосіб, який виключить можливість введення споживачів в оману.

Також, врахувати те, що:

- факт реєстрації даної торговельної марки («БЮДЖЕТНА АПТЕКА») є підтвердженням того, що вона в оману споживача щодо ціни не вводить (в противному випадку така торговельна марка не пройшла б реєстрацію);
- Товариство використовує дану торговельну марку просто як свій бренд, а не з метою додаткових доходів і не з метою орієнтування споживача на ціну; фінансової вигоди від використання даного бренду Товариство не має, оскільки використання цього бренду додаткового доходу Товариству не дає;
- ціни в аптеках з цим брендом звичайні і в порівнянні з конкурентами є як вищі так і нижчі;
- різниці в доходах між аптеками з таким брендом (про які йдеться в поданні з попередніми висновками у Справі) та в аптеках без такого бренду немає;
- на території України діє правовий режим воєнного стану та тривають активні бойові дії, що чинять значний негативний вплив як на бізнес в цілому, так і на діяльність Товариства та його фінансову стійкість зокрема;

- порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції на ринку, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення.
Також, при визначенні міри відповідальності Товариства, просимо застосувати мінімальний розмір штрафних санкцій, які б не завдали суттєвого впливу на подальшу господарську діяльність Товариства» (кінець цитат).

7. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

- (93) Відповідно до статті 27 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», процесуальні засади діяльності органів Антимонопольного комітету України щодо захисту від недобросовісної конкуренції, зокрема розгляд справ про недобросовісну конкуренцію, порядок виконання рішень та розпоряджень органів Антимонопольного комітету України, голів його територіальних відділень, їх перевірка, перегляд, оскарження та гарантії учасників процесу, інші питання щодо захисту від недобросовісної конкуренції регулюються законодавством про захист економічної конкуренції з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.
- (94) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України у справах про недобросовісну конкуренцію приймають обов'язкові для виконання рішення, зокрема, про визнання факту недобросовісної конкуренції, припинення недобросовісної конкуренції, накладання штрафів.
- (95) Відповідно до статті 21 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», вчинення суб'єктами господарювання дій, визначених цим Законом як недобросовісна конкуренція, тягне за собою накладення штрафу у розмірі до п'яти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) суб'єкта господарювання за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (96) Щодо інформації про дохід (виручку) ТОВ «Фармпостач» від реалізації продукції, Товариство листом від 18.01.2024 №2 (вх. Відділення №54-01/208 від 25.01.2024) повідомило Відділення, що дохід (виручка) наступних аптечних закладів за 2023 рік склала: Аптека №7 (м. Кривий Ріг); Аптека №22 (м. Дніпро): [інформація, доступ до якої обмежено]; Аптека №228 (м. Дніпро) – дохід відсутній, у зв'язку з закриттям аптечного закладу.
- (97) При визначенні розміру штрафу враховано такі обставини:
 - Товариство сприяло з'ясуванню фактичних обставин Справи;
 - Товариство розміщувало та розміщує Позначення тільки на двох аптечних закладах;
 - Товариство реалізує лікарські засоби за цінами, як вищими, так і нижчими, ніж у конкурентів.

Ураховуючи наведене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 21, 27 і 30 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за №291/5482 (із змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року №90/299 (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року №169-р) (із змінами), адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії товариства з обмеженою відповідальністю «Фармпостач» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]), які полягають у розміщенні з 01 січня 2020 року по 25 січня 2024 року на вивісках та зовнішніх конструкціях аптечних закладів комбінованого позначення домінуючим елементом якого є слова «БЮДЖЕТНА АПТЕКА», без уточнення (конкретизації) смислового навантаження цього елемента (при тому, що у таких закладах Товариство реалізує лікарські засоби за цінами, як вищими, так і нижчими, ніж у конкурентів, не зазначаючи про це), порушенням законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченим статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення суб'єктом господарювання безпосередньо невизначеному колу осіб неповних відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, що можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання.

2. За порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, зазначене у пункті 1 цього рішення, накласти штраф на товариство з обмеженою відповідальністю «Фармпостач» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) у розмірі 7500 (сім тисяч п'ятсот) гривень.

3. Зобов'язати товариство з обмеженою відповідальністю «Фармпостач» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) припинити порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, зазначене у пункті 1 цього рішення, у двомісячний строк з дня одержання рішення про накладання штрафу.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії

Лариса ГРЕЧАНА